

UTBILDNINGSFÖRVALTNINGEN

TJÄNSTEUTLÅTANDE
DNR 07-124/2250
SID 1 (4)
2008-02-27

FÖRVALTNINGSLEDNING

Handläggare: Monica Söderman
Telefon: 508 33 889

Till
Utbildningsnämnden
2008-03-13

Så används stadens lärarresurser (enligt granskning på högstadiet vid tio grundskolor) Revisionsrapport 2007:7

Dnr 322-4265/2007 (Kommunstyrelsen)
Dnr 420-169/07 (Stadsrevisionen)

Svar på remiss

Förslag till beslut

1. Förvaltningens svar på remiss om ”Stadens lärarresurser” godkänns.
2. Utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen och Stadsrevisionen som svar på remissen
3. Beslutet justeras omedelbart

Thomas Persson
Direktör

Birgitta Elm
Avdelningschef
Personalavdelningen

Håkan Edman
Avdelningschef
Grundskoleavdelningen

Marie-Louise Hammer Åberg
Avdelningschef
Gymnasieavdelningen

Lars Brandt
Avdelningschef
Vuxenutbildningsavdelningen

Sammanfattning

Revisionskontoret har granskat hur skolorna använder lärarresursen i förhållande till skolans uppdrag och mål; det vill säga elevernas lärande och utveckling. Rapporten visar att det är angeläget att lärarnas tid tillsammans med eleverna ökar,

att styrningen och uppföljningen blir bättre, och att frirummet i läraravtalet utnyttjas så att skolan i högre utsträckning når sitt mål.

Rapporten, har sina begränsningar genom att den baseras på en relativt liten undersökning under en kort tidsperiod, men den kommer att användas som underlag för vidare diskussion inom grund-, gymnasie- och vuxenutbildningsavdelningen i samarbete med de lärarfackliga organisationerna, om hur lärarresurser står i relation till skolans resultat.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i samverkan mellan grundskoleavdelningen, gymnasieavdelningen, vuxenutbildningsavdelningen och personalavdelningen.

Bakgrund

Stadsrevisionens granskning av hur lärarresursen används inom stadens grundskolor har genomförts i flera steg under åren 2004 till 2007. I den aktuella rapporten sammanfattas revisorernas iakttagelser. Vid sin granskning har revisionskontoret studerat hur skolorna använder lärarresursen i relation till skolans mål och uppdrag. I arbetet har bland annat följande frågeställningar ingått:

- Planerar nämnder och skolor resursanvändningen med utgångspunkt från skolans uppdrag och mål?
- Följer nämnder och skolor upp om lärarresursen används effektivt i förhållande till uppdrag och mål?
- Kan lärarnas tillgänglighet för eleverna öka, och kan de resurser som avsätts för att förmedla kunskaper och färdigheter i jämförelse med nuläget öka?

Granskningen har genomförts vid sammanlagt tio grundskolor (åk 7-9) inom stadsdelsnämnderna i Hässelby-Vällingby, Farsta och Älvsjö. Ett arbetslag per skola, sammanlagt 105 personer, har registrerat sina arbetsuppgifter under två veckor. Huvudmomenten som har granskats är hur lärarna använder sin totala arbetstid fördelat på:

- Tid med elev
- Tid för skola
- Förtroendearbetstid

Enligt det läraravtal som gällde vid tiden för undersökningen uppgår den genomsnittliga årsarbetstiden för en lärare till 1767 tim/heltidsanställd. Den *reglerade arbetstiden* är 1360 tim som planeras tillsammans med arbetsgivaren. De resterande 407 timmarna är *förtroendearbetstid*, som i första hand ska användas till för- och efterarbete.

Den genomsnittliga veckoarbetstiden är för lärare 45,5, och av denna är 35 h reglerad och arbetsplatsförlagd. Resterande 10,5 h är, som ett snitt över året, *förtroendearbetstid*.

Revisorerna pekar på att olika studier och forskningsresultat visar att tiden tillsammans med läraren är av stor betydelse för elevens lärande och studieresultat. Det är mot den bakgrunden angeläget att, på såväl stadsövergripande som lokal skolnivå, eftersträva en organisation som innebär att lärarnas arbetstid, inom ramen för fastställt avtal, används så att den på bästa sätt främjar elevernas lärande och utveckling.

Utifrån tidsmätningen och de diskussioner som skett med i granskningen ingående skolor och verksamhetsansvariga, menar revisionskontoret att möjlighet finns att öka lärarnas tid tillsammans med eleverna. Revisorerna menar även att det behövs en aktiv styrning av lärarnas tidsanvändning, och en systematisk uppföljning av tidsanvändningen i relation till elevernas resultat.

I rapporten pekas på vikten av att staden som arbetsgivare, inom ramen för avtal, aktivt arbetar för ett förändrat sätt att se på lärarnas tidsanvändning. Staden behöver bli tydligare vad det gäller kopplingen mellan uppdrag och resurser.

En prioriterad fråga för staden i den fortsatta skolutvecklingen bör vara att uppmuntra andra arbetstidslösningar än den nu etablerade ”traditionella modellen”.

Revisorerna uppmärksammar även

- Att lärarnas har ojämn arbetsbelastning; det arbetas allt ifrån 60 % till 140% av den totala tiden
- Att vissa lärare använder 20 % av sin arbetstid tillsammans med elev, under det att andra använder 60 % till samma syssla
- Att man vid granskningen inte fann att man vid någon skola kunde uppmäta att ett fullt utnyttjande av förtroendearbetstiden. (22 %)
- Att det sällan förekommer en dialog mellan skolledning och lärare om vad som ryms inom förtroendearbetstiden, och att många lärare inte vet hur förtroendearbetstiden skall användas. Detta är reglerat i avtal.
- Att en internationell jämförelse visar att 46 % av den totala kostnaden per elev används för att täcka undervisningskostnaderna. Ett medelvärde för OECD-länderna är 67 %

Förvaltningens förslag

Rapporten, har sina begränsningar genom att den baseras på en relativt liten undersökning under en kort tidsperiod, men kommer att användas som underlag för vidare diskussion.

Lärarnas tidsanvändning och ”elevtillgänglighet” är av stor betydelse för elevernas lärande och resultat. Mot bakgrund av detta föreslår förvaltningen att ett arbete inleds, i samarbete mellan grund-, gymnasie- och vuxenutbildningsavdelningen och de lärarfackliga organisationerna.

Bilagor

Bilaga 1 Remissen från stadsrevisionen

Bilaga 2 Revisionsrapporten